

OTSUS

Vaidlustusaja number	17-25/286441 (ärisaladuseta)
Otsuse kuupäev	19.02.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Bitweb OÜ vaidlustus Transpordiameti riigihankes „Transpordiameti hankeplaani ja teehoiukava objektide kulude (teeraha) tööprotsessi automatiseerimise analüüs ning lähteülesanne töövahendi arenduseks“ (viitenumber 286441) WENTURE OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Bitweb OÜ, esindajad vandeadvokaat Erki Fels ja advokaat Gregor Saluveer Hankija, Transpordiamet, esindaja Ave Aujärv Kolmas isik, WENTURE OÜ, esindaja Kaur Tull
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

- 1. Jätta Bitweb OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Bitweb OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 21.11.2024 avaldas Transpordiamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris lihthanke menetlusega riigihanke „Transpordiameti hankeplaani ja teehoiukava objektide kulude (teeraha) tööprotsessi automatiseerimise analüüs ning lähteülesanne töövahendi arenduseks“ (viitenumber 286441) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks

muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh Riigihanke alusdokument (edaspidi AD) ja HD III tehniline kirjeldus lisa 1 (edaspidi TK).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 12.12.2024, esitasid pakkumuse Bitweb OÜ, WENTURE OÜ ja ühispakkujad Flowit Estonia OÜ ning VELVET OÜ.

2. Hankija tunnistas 08.01.2025 korraldusega nr 1.3-1/25/0012 ja 17.01.2025 korraldusega nr 1.3-1/25/0024 edukaks WENTURE OÜ pakkumuse.

3. 20.01.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Bitweb OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele tunnistada edukaks WENTURE OÜ (edaspidi Kolmas isik) pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 27.01.2025 kirjaga nr 12.2-10/17 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 30.01.2025 ja neile vastamiseks 04.02.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ning menetluskulude nimekirja Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Vaidlustaja on asunud viitega ärisaladuse kaitse vajadusele piirama vaidlustusmenetluses kolmandate isikute ligipääsu teabele, mis oma sisult ärisaladus ei ole. Mitte igasugune teave Vaidlustaja pakkumuses esitatud projektiplaanis (edaspidi Projektiplaani) või Projektiplaaniga seotuna esitatuna vaidlustusmenetluses, ei ole ilmtingimata Vaidlustaja ärisaladus ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse (edaspidi EKTÄKS) § 5 kohaselt ja vaidlustuskomisjon ei lähtu otsuses tervikuna Vaidlustaja poolt ette antud piirangutest.

Otsus on koostatud kahes versioonis – üks Hankijale ja Vaidlustajale ärisaladusega ja teine Kolmandale isikule ja riigihangete registrile esitamiseks ärisaladuseta.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Bitweb OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija hindab pakkumusi kolme kriteeriumi alusel:

- hindamise kriteerium „Transpordiameti hankeplaani ja teehoiukava objektide kulude (teeraha) tööprotsessi automatiseerimise analüüsi ning lähteülesande koostamise kogumaksumus“ (edaspidi Maksumuse kriteerium) – 40 punkti;

- hindamise kriteerium „Projektiplaani“ (edaspidi Projektiplaani kriteerium) – 30 punkti;

- hindamise kriteerium „Pakkuja nägemus süsteemilahendusest ning kasutajaliidese disaini visioon“ (edaspidi Nägemuse kriteerium) – 30 punkti.

08.01.2025 korraldusega sai Kolmanda isiku pakkumus 93,13 punkti ja Vaidlustaja pakkumus 85 punkti. 17.01.2025 korraldusega sai Kolmanda isiku pakkumus 85,63 väärtuspunkti ning Vaidlustaja pakkumus 80 väärtuspunkti.

Hankija on Vaidlustaja pakkumust ebaõigesti hinnanud. Õiguspärasel hindamisel tuleks edukaks tunnistada Vaidlustaja pakkumus.

5.2. Vaidlustaja pakkumus sai maksumuse kriteeriumis maksimaalsed punktid, kuid Projektiplaani kriteeriumis 15 ja Nägemuse kriteeriumis 25 punkti.

Hindamise kriteeriumide alakriteeriumide lõikes sai Vaidlustaja pakkumus punkte järgmiselt:

- Projektiplaani kriteeriumi alakriteeriumis „Tegevused, meeskonnaliikmete rollide jaotus ja ajakava“ (edaspidi Alakriteerium 1) sai Vaidlustaja pakkumus 10 punkti;

- Projektiplaani kriteeriumi alakriteeriumis „Projekti- ja kvaliteedijuhtimine, meeskonnatöö“ (edaspidi Alakriteerium 2) sai Vaidlustaja pakkumus 5 punkti;

- Nägemuse kriteeriumi alakriteeriumis „Süsteemilahenduse nägemuse hindamine“ (edaspidi Alakriteerium 3) sai Vaidlustaja pakkumus 10 punkti.

Kõik Hankija etteheited Vaidlustaja pakkumusele on ebaõiged ja Hankija pidi Vaidlustaja pakkumusele nii Projektiplaani kriteeriumis kui Nägemuse kriteeriumis andma maksimumpunktid.

Vaidlustaja pakkumus sai Projektiplaani kriteeriumi alakriteeriumis „Riskide kaardistamine ja maandamine“ ja Nägemuse kriteeriumi alakriteeriumis „Kasutajaliidese UX/UI disaini visiooni hindamine“ maksimaalsed punktid ja nendes vaidlust ei ole.

5.3. Vaidlustaja pakkumus pidi saama Projektiplaani kriteeriumis maksimumpunktid.

5.3.1. Alakriteerium 1

Hankija põhjendab 25 punkti asemel 10 punkti andmist kahe asjaoluga. Vaidlustaja ei nõustu kummagi etteheitega.

- Esimene etteheide – koostöö tellijaga on puudulik¹

Vaidlustaja on aja- ja tegevuskava kajastanud Projektiplaanis ja Hankija etteheite ebaõigsus nähtub Projektiplaani lk-delt 4-6.

- Teine etteheide – tellija jaoks on küsitav planeeritud töötundide maht²

Hankija ei ole sisuliselt selgitanud, miks on [ärisaladus] maht ebamõistlik. Ainult põhjendusega, et mingis anonüümses varasemas projektis on testimist tehtud väiksemas mahus ei saa õigustada Projektiplaanilt punktide maha võtmist.

5.3.2. Alakriteerium 2

Hankija põhjendab 10 punkti asemel 5 punkti andmist sellega, et Projektiplaanis esitatud projektijuhtimise kirjeldus on väga üldine.

5.3.2.1. Hindamiseetodika järgi peaks Alakriteeriumis 2 5 punktile vastama järgmine projektiplaani: *Tervikliku projekti- ja kvaliteedijuhtimise kirjeldus tagab tegevuste sujuva ja tõrgeteta korralduse vaid osaliselt* (AD p 6.4.2). Hankija ei ole otsuses toonud välja ühtegi põhjendust, kuidas on hinnatud Vaidlustaja meeskonna korralduse tõhusust ning leitud, et see on vaid osaliselt tagatud. Hankija ei või hinnata pakkumusi viisil, mida ta eelnevalt pakkujatele teatavaks ei ole teinud.

Hankija põhjendus on siiski ka sisuliselt asjakohatu.

5.3.2.2. Projektijuhi ülesanne on juba selle rolli olemusest tulenevalt meeskonnatöö koordineerimine ja juhtimine³, Vaidlustaja viitab ka tarkvaraarenduse riigihangete parimale praktikale, milles on selgitatud projektijuhi ülesannete sisu:

Projektijuht koostab ja jälgib projektiplaani (sh ajakava, riskid), juhib projektimeeskonna igapäevatööd, korraldab tööde üleandmise ja arveldamise, planeerib tööde üleandmise tellijale ning veendub enne üleandmist nende vastavuses tellija soovidele, samuti koostab ja esitab tellijale töö riigihanke alusdokumentides väljatoodud aruandluse, korraldab infovahetuse ja osaleb projektimeeskonna koosolekutel.

See, et projektijuht vastutab meeskonnatöö koordineerimise ja juhtimise eest peaks olema iseenesestmõistetav.

5.3.2.3. Projektiplaani ka tuleneb, millised ülesanded projektijuhil on.

Hankija on teinud meelevaldse järelduse Projektiplaani sissejuhatavast lausest ja on jätnud

---

¹ Sellel Hankija põhjendusel puudub kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu. Koostöö nõue tellijaga tuleneb RHAD-ist ja ärisaladusega võib olla hõlmatud Vaidlustaja Projektiplaanis kirjeldatud koostöö sisu, kuid mitte koostöö fakt iseenesest (või selle puudumine).

² Sellel Hankija põhjendusel puudub kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu

³ Projektijuhi rolli olemusest tulenevatele ülesannetele ja tarkvaraarenduse parimale praktikale viitamine tähendab, et need peavad olema üldteada ega saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

tähelepanuta, et see osalause on semikooloniga eraldatud lause esimesest poolest: [ärisaladus]. Projektiplaani peatükist „Tööde suured etapid“⁴ (Projektiplaani lk-d 7-10) on projektijuhi kaasamine näha. Projektiplaanis on välja toodud, et projektijuhtimine toimub terve projekti vältel teiste töödega paralleelselt (Projektiplaani lk 7). See, et projektijuht vastutab tervikuna meeskonnatöö koordineerimise ja juhtimise eest, nähtub ka Projektiplaani peatükist „Riskide maandamise plaan“ (Projektiplaani lk 10-14).

5.3.3. Vaidlustaja pakkumus pidi Projektiplaani kriteeriumis saama maksimumpunktid (30 punkti) ja sellest piisab, et osutada Riigihankes edukaks.

5.4. Vaidlustaja pakkumus pidi saama Nägemuse kriteeriumis maksimumpunktid. Hankija on Vaidlustaja pakkumusele andnud Nägemuse kriteeriumis, täpsemalt alakriteeriumis „Süsteemilahenduse nägemuse hindamine“ 15-st punktist 10. Hankija põhjendab seda nõnda: *Pakkujad on keskendunud [ärisaladus] – tehniline pool on jäänud tähelepanuta. Selgitusest ei selgu, mismoodi plaanitaks süsteem tehniliselt üles ehitada*⁵.

5.4.1. Nägemuse kriteeriumis hinnatakse *kuivõrd on pakkuja aru saanud süsteemi vajaduste kirjeldusest ning kuidas pakutud lahendus vastab esitatud tingimustele* (AD p 6.4.3). Hindamismetoodika järgi antakse 10 punkti pakkumusele, mille? *lahendusel on puudujääke või küsitavusi ja/või jääb vajaka professionaalsusest ning tellija poolt püstitatud eesmärkide mõistmisel*. Hankija ei ole selgitanud, millised puudujäägid või küsitavused Vaidlustaja pakkumuses on. Hankija ei ole hindamismetoodikas ega muudes kriteeriumi kirjeldavates osades (k.a väärtuspunktide skeem) märkinud, et pakkujalt oodatakse prototüübi tehnilise lahenduse kirjeldust⁶. Kui Hankija koostab hanketingimused ebapiisaval või ebaselgel viisil, ei saa selle eest karistada pakkujat.

5.4.2. Riigihanke esemeks on *töövahendi lahenduse kirjeldus, mis on IT süsteemi hanke lähteülesandeks ning lahendus koosneb äri- ja süsteemianalüüsist, sealhulgas kasutajaliidese prototüüp*. Ka TK fookus on seatud lahenduse ärilistele nõuetele⁷, mida Vaidlustaja on Projektiplaani lk-l 5 ja tabelis lk-l 7-10⁸ ka adresseerinud.

5.5. 30.01.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.5.1. Hindamismetoodika ei näe ette pakkumuste omavahelist võrdlemist.

5.5.2. Vaidlustaja pakkumus pidi saama Projektiplaani kriteeriumis maksimumpunktid

5.5.2.1. Alakriteerium 1

Esimene etteheide: Tellija kaasamine

- Ükski tagantjärele vaidlustusmenetluses esitatud põhjendus ei saa väärata asjaolu, et hindamisotsuses tehtud etteheide on faktiliselt ebaõige. Kui üks kahest kaalutlusest on faktiliselt ebaõige, muutub sellest õigusvastaseks ka kaalutlusotsus tervikuna.

Vaidlustusmenetluses möönab Hankija, et *erinevates kohtades [on] vabas vormis kirjeldatud koostööd tellijaga*. Hankija heidab ette, et koostöö tellijaga ei ole eraldi kajastatud tööjaotuse tabelis⁹ (edaspidi tabel). Hankija põhjendus on otsitud. Projektiplaani tuleb käsitleda

⁴ Projektiplaani peatükkide pealkirjadel ei ole kaubanduslikku sisu ega väärtust oma salajasuse tõttu.

⁵ See, mida Hankija väitel Vaidlustaja pakkumuses selgitanud ei ole, ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

⁶ See, mida Hankija ei ole RHAD-is märkinud, ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

⁷ See, millele on seatud Riigihankes TK fookus, ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

⁸ Viited Vaidlustaja Projektiplaani lk-dele ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

⁹ Sellel, et pakkumus sisaldab tabelite pealkirjaga „tööjaotuse tabel“, ei ole kaubanduslikku sisu oma salajasuse tõttu (see võib olla tabeli sisul mitte pealkirjal) ja ka see, mida tööjaotuse tabelis ei ole, ei saa omada Vaidlustaja jaoks kaubanduslikku sisu oma salajasuse tõttu.

tervikdokumendina. Projektiplaani lk-del 7-10 esitatud tabel ei ole mõeldud kirjeldama tellija kaasatust.

- Hankija väidab, et prototüübi esimeses etapis ei ole kajastatud ka pakkujapoolset projektijuhti, kes peaks olema tellija kontaktisikuks¹⁰. Esiteks, sellist põhjendust hindamisotsus ei sisalda. Teiseks, selle väitega moonutab Hankija Vaidlustaja Projektiplaani sisu. TK-s on märgitud, et „töötatakse agiilsel printsiibil“ (p 6 alap d).

- Hankija väidab, et *Projektiplaani oluline osa on tööjaotuse tabel, mis komisjoni hinnangul peab sisaldama kõiki töös varasemalt mainitud tegevusi, sh tellija osalust*¹¹. Esiteks, sellist põhjendust hindamisotsus ei sisalda. Teiseks, Hankija on asunud tagantjärele sätestama projektiplaanile nõudeid, mida RHAD ei sisalda. Hindamismetoodika ei näe ette tabeli esitamist.

- Hankija väidab, et *Antud tabeli põhjal jäi komisjonil kahtlus, kas Vaidlustaja on tööprotsessid läbi mõelnud*¹². Esiteks, sellist põhjendust hindamisotsus ei sisalda. Teiseks, Hankija ei ole seda hinnangut mis tahes viisil põhjendanud. Piisab kui mainida, et Vaidlustaja on sertifitseeritud ISO 9001:2015 sertifikaadiga. Hankijal ei saanud tekkida mis tahes kahtlust, et tema sisendiga lepingu täitmisel ei arvestata.

Teine etteheide: [ärisaladus] planeeritud maht

- Hankija ei selgitanud hindamisotsuses ega ole ka vaidlustusmenetluses sisuliselt selgitanud, miks on planeeritud maht ebamõistlik. Hankija hinnangul mõistsid komisjoni liikmed Vaidlustaja pakkumust nii, et tellijat ei ole kaasatud [ärisaladus]. See on ebaõige. Sellest tulenevalt on ka Hankija teine kaalutlus punktide ära võtmisel asjakohatu [ärisaladus] töötundi on liiga mahukas aeg [ärisaladus] ilma tellija tagasisideta projekti puhul [---].

- Hankija põhjendus on seosetu ega osuta ühelegi vastuolule Vaidlustaja Projektiplaanis. Riigihankes küsitakse fikseeritud pakkumuse maksumust, seega ei ole Vaidlustajal mingit põhjust paisutada üle tundide arvu¹³.

5.5.2.2. Alakriteerium 2

- Hankija ei ole Vaidlustaja väitele, et vastutab projektijuht ja see nähtub Projektiplaanist, vastu vaieldud.

- Hankija väidab, et *projektijuhtimist on kirjeldatud kaootiliselt*¹⁴. Esiteks, sellist põhjendust hindamisotsus ei sisalda. Teiseks, Hankija ei ole seda hinnangut põhjendanud.

- Tabel ei kajastagi koostööd tellijaga ja projektijuhti ei pea kaasama igas etapis sisulise töö tegemisse. Projektijuhtimine toimub terve projekti vältel (Projektiplaani lk 7) ja projektijuhi vastutava rollina märkimata jätmise ei välista projektijuhi osalust protsesside koordineerijana.

5.5.3. Vaidlustaja pakkumus pidi saama Nägemuse kriteeriumis maksimumpunktid.

- Nägemuse kriteeriumis antakse 10 punkti juhul, kui *lahendusel on puudujääke või küsitavusi ja/või jääb vajaka professionaalsusest ning tellija poolt püsitatud eesmärkide mõistmisel* (AD p 6.4.3). Vaidlustaja Hankija ei ole osutanud ühelegi puudujäägile ega küsitavusele.

¹⁰ Sellele, mida väidetavalt pakkumuses kajastatud ei ole, ei saa olla Vaidlustaja jaoks kaubanduslikku väärtust.

¹¹ Vaidlustaja ärisaladus ei saa olla Hankija väide, et Projektiplaani peab midagi sisaldama, mida see Hankija arvates ei sisalda.

¹² Hankija etteheide, et Vaidlustaja on midagi tegemata jätnud, ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

¹³ Sellele, mida Vaidlustaja ei ole väidetavalt teinud, ei saa olla kaubanduslikku sisu.

¹⁴ Hankija hinnangul (kaootiliselt kirjeldatud) ei ole kaubanduslikku väärtus oma salajasuse tõttu.

- Nägemuse kriteeriumis hinnatakse, *kuivõrd on pakkuja aru saanud süsteemi vajaduste kirjeldusest ning kuidas pakutud lahendus vastab esitatud tingimustele*. Hindamismetoodikat ei ole võimalik tõlgendada nii, et pakkumuses pidi esitama ka prototüübi tehnilise lahenduse nagu väidab Hankija.

- Hankedokumentide tõlgendamisel tuleb mh arvestada hankelepingu eseme ja hankemenetluse olemusega. Hankelepingu ese on äri- ja süsteemianalüüs ning arenduse lähteülesande koostamine (TK p 3 alap-id a ja b). Lepingu raames ei arendata välja süsteemi ennast vaid töötatakse välja nõuded ja Hankija soovid, mille pinnalt hilisemas hankes arendatakse välja süsteem¹⁵. See dokument oleks kasutu¹⁶.

- Analüüsi hankes saab nägemuse tehniline osa puudutada vaid seda, kuidas tellija nõuded kaardistatakse ning koos tellija mittefunktsionaalsete nõuetega kirja pannakse¹⁷. Vaidlustaja Projektiplaanis on nägemus esitatud ja Hankija väide, et sellest ei selgu, *kuidas süsteemi võiks arhitektuuriliselt üles ehitada*¹⁸ on asjakohatu. Isegi kui Kolmas isik esitas pakkumuses nägemuse süsteemi arhitektuurist¹⁹, ei õigusta see Vaidlustaja pakkumuselt punktide ära võtmist.

6. Hankija, **Transpordiamet**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. AD p-i 6.5 kohaselt viis hindamist läbi kolmeliikmeline hindamiskomisjon (edaspidi komisjon), kes hindas eraldi igat vastavaks tunnistatud pakkumust iga kriteeriumi lõikes ning andis punkte vastavalt oma põhjendatud konsensuslikule hinnangule. Vastavalt AD p-ile 8.6 hinnati pakkumusi pakkumuse koosseisus esitatud dokumentide alusel.

6.2. Vaidlustaja pakkumus sai Projektiplaani kriteeriumi Alakriteeriumi 1 eest 10 punkti (maksimaalsest 25 punktist) ning komisjon põhjendas seda järgmiselt: *projektiplaani on lahti kirjeldatud pakkuja poolt kirjeldatud etappide kaupa. Rollide tööjaotus ja ajakulu välja toodud, kuid kirjeldatud koostöö tellijaga on puudulik, hetkel ei kajastu projektiplaanis tellijat kaasatud osapoolena, kohtades, kus see on kindlasti vaja. [---] Tellija soovib osaleda prototüübi loomise etapis aktiivselt, kuid pakkuja projektiplaani loome välja, et antud võimalus tagasisidet anda on alles [ärisaladus] faasis, kui juba [ärisaladus] töötundi [ärisaladus] kulutatud. Samuti on tellija jaoks küsitav planeeritud töötundide maht: [ärisaladus] planeeritud maht on suurem, kui sarnaste projektide puhul varasemalt on tehtud.*

Vaidlustaja Projektiplaani sai Alakriteeriumi 2 eest 5 punkti (maksimaalsest 10 punktist) põhjendusega: *Kvaliteedijuhtimine on põhjalikult lahti kirjeldatud ning seal juures välja toodud ka vastavate rollide poolt töötegemiseks kasutatavad programmid, mida plaanitakse eduka tulemuse eesmärgil kasutada. Samas projektijuhtimise kirjeldus on väga üldine, märgitud on, et projektijuhti kaasatakse vastavalt vajadusele ning tekib küsimus, kes on vastutav pakkuja poolse meeskonnatöö koordineerimise ja juhtimise eest.*

6.3. Hindamiskomisjon hindas pakkumuses esitatud pakkuja nägemust süsteemilahendusest ning kasutajaliidese disaini visiooni AD p-ist 6.4.3 lähtuvalt ning Vaidlustaja pakkumus sai Nägemuse kriteeriumi alakriteeriumi „Süsteemilahenduse nägemuse hindamine“ eest 10 punkti (maksimaalsest 15 punktist) ning komisjon põhjendas seda järgmiselt: *Pakkuja on keskendunud [ärisaladus] – tehniline pool on jäänud tähelepanuta. Selgitusest ei selgu, mismoodi plaanitakse*

¹⁵ See, mis on või ei ole Riigihankes lepingu ese, ei ole Vaidlustaja ärisaladus.

¹⁶ Väitel, et mingi dokument oleks kasutu puudub igasugune kaubanduslik väärtus.

¹⁷ Vaidlustaja ärisaladus saab olla see, mis konkreetselt kirja pandi, mitte see, mida analüüsi hankes nägemuse tehniline osa üldse puudutada saab.

¹⁸ See, mis Vaidlustaja pakkumusest ei selgu, ei ole Vaidlustaja ärisaladus.

¹⁹ See, mida Kolmas isik esitas või võis esitada, ei ole Vaidlustaja ärisaladus.

süsteem tehniliselt üles ehitada.

6.4. Projektiplaani ja Nägemuse kriteeriumide ning nende alakriteeriumide puhul on tegemist kvaliteedi hindamisega ehk tegemist on Hankija kaalutusotsusega, kuna kätkeb endas olemuslikult teatud subjektiivsuse elementi ja hinnanguruumi. Hankija on küll AD p-is 6 kirja pannud, mida komisjon alakriteeriumide hindamisel arvestab, aga ka nende puhul toimub hindepunktide omistamine komisjoni liikmete subjektiivsete hinnangute alusel.

6.5. Projektiplaani kriteerium

6.5.1. Alakriteerium 1

6.5.1.1. Vaidlustaja väidab, et *Tellijat on kaasatud ulatuslikult*. Hankija möönab, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud dokumendi „Tehniline pakkumus“ lk 4-6 tekstis on erinevates kohtades vabas vormis kirjeldatud koostööd tellijaga, kuid Projektiplaani osaks olevas tabelis (lk 7), kus on suuremate etappide kaupa tegevused välja toodud, ei ole tellija osalust kajastatud üheski etapis. Lisaks ei ole prototüübi esimeses etapis kajastatud ka pakkujapoolset projektijuhti, kes peaks olema tellija kontaktisikuks, mistõttu tekkis komisjonil küsimus, kuidas Vaidlustaja on ette näinud tellija kaasamist. Projektiplaani tabelis on toodud välja vaid Vaidlustaja meeskonna rollide vajadus. Samuti puudub Projektiplaani osas *tegevuse kirjeldus* puudub info tellija kaasamisest. Seetõttu jäi komisjonile koostöö osa tellijaga arusaamatuks, see ei olnud selgelt ja üheselt kogu dokumendi lõikes kajastatud ning tekitas komisjonis küsitavusi.

6.5.1.2. Vaidlustaja esitatud dokumenti oli raske jälgida, kuna oluline tekst ei olnud liigitatud vastava pealkirjaga peatüki alla, dokumendi teksti ning Riigihankes küsitud projektiplaani osa ei ole kooskõlas ega ühtne tervik. Projektiplaani oluline osa on tabel, mis komisjoni hinnangul peab sisaldama kõiki töös varasemalt mainitud tegevusi, sh tellija osalust. Riigihankes projektiplaani küsimise mõte on ka see, et Hankija saaks ülevaate kogu projekti tegevustest ja see aitab Hankijal enda sisemist ressursi planeerida tööde tähtaegse teostamise eesmärgil. Antud tabeli põhjal jäi komisjonile kahtlus, kas Vaidlustaja on tööprotsessid läbi mõelnud.

6.5.1.3. Hankija vaidleb vastu Vaidlustaja väitele, et Hankija ei ole sisuliselt selgitanud, miks [ärisaladus] pühendatud maht on ebamõistlik. Lisaks sellele, et Hankija põhjendas seda asjaoluga, et planeeritud maht on suurem, kui sarnaste projektide puhul varasemalt on tehtud, tõi Hankija välja, et pakkuja Projektiplaani loeme välja, et antud võimalus tagasisidet anda on alles [ärisaladus] faasis, kui juba [ärisaladus] töötundi on kulutatud. Komisjoni liikmed on Vaidlustaja pakkumuse dokumendis „Tehniline pakkumus“ olevat Projektiplaani tabelit (lk 7) mõistnud selliselt, et tellijat ei ole kaasatud prototüübi koostamise esimesse etappi ning sellest tulenevalt kujunes välja komisjoni seisukoht, et esitatud töötundide arv on antud etapiks liiga mahukas aeg ilma tellija tagasisideta projekti puhul. Siit tuleb samuti välja sama asjaolu, et Vaidlustaja pakkumus on selles osas vastuoluline ning ei ole üheselt mõistetav.

6.5.1.4. Maksimum punktide andmine eeldab antud alapunkti puhul mh, et pakkuja on esitanud üle ootuste hästi läbimõeldud projektiplaani, milles on välja pakutud projekti edukat teostamist toetavaid tegevusi, mis Hankija hinnangul on vajalikud, kuid mida pole osatud Hankija poolt ette näha. Vaidlustaja pakkumuses esinesid puudujäägid.

6.5.2. Alakriteerium 2

6.5.2.1. Vaidlustaja heidab Hankijale ette, et Hankija ei ole otsuses toonud välja ühtegi põhjendust, kuidas on hinnatud Vaidlustaja meeskonna töökorralduse tõhusust ning leitud, et see on vaid osaliselt tagatud. Hankija tõi antud alakriteeriumi põhjenduses välja lisaks ka selle, et projektijuhtimise kirjeldus on väga üldine. Esitatud töös on kirjeldatud ka projektijuhtimist

kaootiliselt. Pakkumuse dokumendi „Tehniline pakkumus“ alampeatükist „projektijuhtimine“ (lk 4), leiab vaid kolm väga üldist punkti projektijuhtimise kohta, antud dokumendi alampeatükis “Projektimeeskond” (lk 3) on välja toodud, et projektijuhti kaasatakse vastavalt vajadusele ning Projektiplaanis etappide tabelis (lk 7) on projektijuht suuremate etappide juures märgitud, kuid mitte prototüübi osades, kus projektijuht peaks tellijaga tihedalt suhtlema.

6.5.2.2. Maksimaalsed 10 punkti saab pakkumus, kus projektiplaanis on terviklik projekti- ja kvaliteedijuhtimise kirjeldus, mis tagab lähteülesandes toodud eesmärkide maksimaalselt hea täitmise ning kõikide tegevuste sujuva ja tõrgeteta korralduse. Analüüsi elluviimisel planeeritavad tegevused ning kaasatava meeskonna töökorraldus ületavad ootusi ja tagavad analüüsi eduka läbiviimise. Koostöömudel Hankijaga on väga hästi lahti kirjutatud.

Vaidlustaja pakkumus selles osas ei vasta 10 punkti kirjeldusele, kuna maksimum punktid näevad ette et pakkuja poolt kirjeldatud töökorraldus ületab tellija ootusi. Vaidlustaja esitatud projektijuhtimise kirjeldus vastava peatüki all on väga üldine ja Projektiplaani osas osaliselt kajastamata projektijuhi roll. Projektijuhtimise kirjeldus ei ületanud tellija ootusi, välja olid toodud erinevad programmid, mida plaanitakse kasutada, kuid meetodika meeskonna töö koordineerimisel ja suhtlusel tellija meeskonnaga oli üldsõnaline.

6.6. Nägemuse kriteerium

6.6.1. Vaidlustaja heidab Hankijale ette, et Hankija ei ole selgitanud, millised puudujäägid või küsitavused pakkumuses on ja Hankija ei olevat hindamismetoodikas ega muudes kriteeriumi kirjeldavates osades (k.a väärtuspunktide skeem) märkinud, et pakkujalt oodatakse prototüübi tehnilise lahenduse kirjeldust.

6.6.2. Hankija põhjenduses on nimetatud pakkumuses puudu jäänud osa: *Pakkuja on keskendunud [ärisaladus] – tehniline pool on jäänud tähelepanuta. Selgitusest ei selgu, mismoodi plaanitaks süsteem tehniliselt üles ehitada.*

Hankija on antud kriteeriumi hindamist defineerinud: *Süsteemilahenduse nägemuse hindamine – max 15 punkti. Hinnatakse kuivõrd on pakkuja aru saanud süsteemi vajaduste kirjeldusest ning kuidas pakutud lahendus vastab esitatud tingimustele.*

6.6.3. “Süsteem” on osadest ja osade seostest koosnev korrastatud ja reeglipärane tervik. Kuivõrd infosüsteem koosneb muuhulgas ka tehnilisest lahendusest, on ootuspärane, et ka süsteemilahenduse nägemuses sisaldub tehnilise lahenduse kirjeldus. Kolmas isik on sellest ka lähtunud.

6.6.4. Süsteemilahenduse nägemuse all on silmas peetud tarkvara arhitektuurilist lahendust, millele on viidatud ka TK Mittefunktsionaalsete nõuete all. Vaidlustaja on süsteemilahenduse nägemust kirjeldanud pakkumuse dokumendis „Tehniline pakkumus“ alap-i „Lahenduse jätkusuutlikkuse“ all, kuid kirjeldus on väga üldine ning ei anna ülevaadet, mismoodi võiks süsteemi arhitektuurselt moodulitena ülesse ehitada.

6.6.5. Maksimaalsed 15 punkti on ette nähtud pakkumusele, kus mh pakkuja lähenemine vastab komisjoni hinnangul tellija ootustele või ületab ootusi, hindajad on üksmeelselt veendunud, et esitletud teema on professionaalselt kaetud. Komisjoni hinnangul Vaidlustaja pakkumus selles osas ei vastanud maksimum punktide kirjeldusele, kuna Vaidlustaja on jätnud kirjeldamata ühe osa süsteemilahendusest.

6.6.6. AD p-is 6.6 oli välja toodud, et kriteeriumile antakse maksimaalsed väärtuspunktid, kui hinnatav tunnus on võrdne või suurem kriteeriumi sisukirjeldusest. Kui mõni kriteeriumi väärtuspunktide kirjelduses märgitud alakriteerium on nõutud ulatuses täitmata, hinnatakse

pakkumust ühe taseme võrra madalama alakriteeriumi väärtuspunktidega.

Hankija oli näinud ette iga kriteeriumi ja selle alapunkti lõikes, et maksimum punktid saab pakkumus, mis on ootustele vastav või ületab ootusi. Hankija täiendab, et pakkumuses esitatud hinnatavad tööd peavad olema komisjoni liikmetele selged ja üheselt mõistetavad.

6.6.7. Kvalitatiivse hindamise mõtte on hinnata lahenduse terviklikkust ja väärtust ning pakkumuste seast valida parim pakkumus. Vaidlustaja pakkumus ei olnud parim - Vaidlustaja pakkumus oli võrreldes Kolmanda isiku pakkumusega vähem läbimõeldud ja mitte nii süstemaatiline - jättis kohti kahetimõistmiseks ning tekitas komisjoni liikmetes küsitavusi. Komisjon tõi protokollis välja vaid oluliseimad puudujäägid.

6.6.8. Kõik hindamismetoodika üksikasjad ei pea olema kirjas RHAD-is ja komisjon võib metoodikat pärast pakkumuste avamist kohandada. Komisjonile peab jääma vabadus oma tööd korraldada (EK C-6/15, p-d 27-31; C-252/10, p 35).

6.7. Hankija esitas 04.02.2025 täiendava seisukoha.

6.7.1. Hankija kordab, et pakkumuses esitatud hinnatavad tööd peavad olema komisjoni liikmetele selged ja üheselt mõistetavad, mida Vaidlustaja pakkumus ei olnud. Hankija oli ette näinud iga kriteeriumi ja selle alapunkti lõikes, et maksimum punktid saab pakkumus, mis on ootustele vastav või seda ületav.

Vaidlustaja pakkumus ei olnud väärt maksimumpunkte.

6.7.2. Kuigi Hankija on seisukohal, et on koostanud hindamismetoodika piisavalt detailselt ning selle pinnalt hinnanud pakkumusi õiguspäraselt, siis kohtupraktikast tulenevate suunistel kohaselt (Riigikohtu lahend nr 3-20-1198) ei pea hindamismetoodika olema ammendav ning seda võib pärast pakkumuste avamist kohandada konkreetsetele pakkumustele.

6.7.3. Hankija on hinnanud Vaidlustaja pakkumust lähtuvalt AD p-ist 6 ning see nähtub Hankija otsuse aluseks olevast riigihangete registri otsusest „Edukaks tunnistamise otsus“ (ainult hankemeeskonna sisemiseks kasutamiseks) (edaspidi Otsus), kus Vaidlustaja pakkumusele antud punktide põhjendused vastavad AD p-i 6 hindamismetoodikale. Hankija ei ole toonud põhjenduseks midagi sellist, mida AD-s toodud hindamismetoodika ei sisaldanud.

6.7.4. Hankija mõistab, et pakkumuse hindamisel peab ta arvestama kogu pakkumuse dokumenti „Tehniline pakkumus“, kuigi Riigihankes oli küsitud projektiplaani, mis käesoleval juhul on üks peatükk pakkumuse dokumendist²⁰. Vaidlustaja oli „Tehnilises pakkumuses“ tellijat kajastanud, kuid see ei olnud kooskõlas projektiplaani peatüki all toodud suuremate etappide kirjeldusega. Tabeli (lk 7) veerust „Tulemus“ jäi komisjonile arusaam, et tellijal on võimalus tagasiside anda alles [ärisaladus] etapis.

6.7.5. Vaidlustaja pakkumuses esitatud töö ei moodustanud üheselt mõistetavat tervikut. Vaidlustaja on oma tegevusi kajastanud vaid osaliselt.

6.7.6. Vaidlustaja rõhutab, et kasutab [ärisaladus] meetodit, kuid definitsiooni kohaselt see meetod projektijuhti ei kasuta, samas on esitatud tabelis vastuoluline informatsioon rollide jaotuse osas (komisjonile ei ole üheselt mõistetav, mis osades on projektijuhtimine planeeritud).

6.7.7. Arvestades, et Vaidlustaja valis lisada pakkumuse dokumendi „Tehniline pakkumus“ projektiplaani peatükki tabeli, siis tuleb komisjonil seda ka hinnata projektiplaani osana. Projektiplaani peatükis on kirjas: [ärisaladus]. Seega Projektiplaanis olev tabel peaks

---

²⁰ Pakkumuse mahu kirjeldus ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

olema kokkuvõtte kogu eelnevalt kirjeldatust ja sellega ühtima, kuid reaalselt dokumendis olev tabel seda kõike ei sisaldanud. Tabelis oleks pidanud olema põhjalik kirjeldus etappide ja kaasatud rollide osas selliselt, et see oleks kooskõlas ja üheselt mõistetav kogu pakkumuse dokumendi kirjeldusega²¹.

6.7.8. Asjaolu, et Vaidlustaja on dokumendi ühes osas kirjeldanud [ärisaladus] meetodit, kuid projektiplaani peatüks see ei kajastu, näitab samuti pakkumuse ebapiisavust. Kogu esitatud kirjeldus ei moodusta komisjoni jaoks üheselt mõistetavat ja selget Projektiplaani ning Hankija jaoks on ebakohane hinnata Vaidlustaja nägemust selliseks, mis ületaks Hankija ootusi ja anda selle eest maksimumpunkte.

6.7.9. Pakkumuses esitatust tekkis komisjonil küsimus, kuidas on Vaidlustaja ette näinud tellija kaasamise. Kogu Vaidlustaja dokument oli raskesti jälgitav, komisjonile jäi pakkumusest vastuoluline mulje ning tekkis kahtlus, kas Vaidlustaja on tööprotsessi läbi mõelnud. Asjakohatu on järeldada tööprotsesside läbimõeldust ISO sertifikaadi olemasolust.

6.7.10. Hankija hindas esimesele etapile kulutatud töötundide mahtu ebamõistlikuks, kuna nimetatud tunnid oli Vaidlustaja toonud välja tabelis (lk 7). Tabelis kajastas Vaidlustaja tellijaga kooskõlastamist [ärisaladus] etapis. Kui Vaidlustaja leidis, et aja kokkuhoiu mõttes ei pidanud ta mõistlikuks töö suuremaid etappe põhjalikult ja kooskõlas ülejäänud tehnilise pakkumusega esitada, siis ei ole ka realistlik oodata selle eest maksimumpunkte. Komisjonile jäi töö etappide kirjeldus ebaselgeks ja tabelist nähtavat töötundide arvu tellijat kaasamata peab Hankija jätkuvalt liiga ajamahukaks.

6.7.11. Hankija on nimetanud Vaidlustaja pakkumuse puudujäägid ning põhjendanud selle sisu. Sellest peaks piisama järeldamiseks, et Vaidlustaja esitatud pakkumus ei ole selles osas maksimumpunktide vääriline.

6.7.12. Vastavustingimuse kohaselt tuli esitada pakkujatel nägemus süsteemilahendusest. Süsteemilahenduse nägemuse koostamine on loovtöö ja peab näitama pakkuja arusaamist ülesandest ning rakenduse lahendusest. Ülesanne muutuks suuresti sisutuks ja ei näitaks pakkujate kvalitatiivset taset, kui Hankija dikteeriks pakkujatele üksikasjalikult ette, mida täpselt nad seal välja tooma peavad. Pole eluliselt mõeldav, et hankijad näeksid alusdokumenti koostades hindamismetoodika kirjelduses ette kõikvõimalikud hüpoteetilised olukorrad, kus võib esitatud töö olla ebapiisav või tekitada hankijas küsitavust, sest praktikas selguvad need aspektid alles pärast pakkumuse sisuga tutvumist.

6.7.13. Hanketingimusi ei tulnud tõlgendada vastuolus muude tõlgendamisreeglitega Vaidlustaja kasuks. Pakkujat soosiva tõlgenduse eelistamisest saab rääkida juhul, kui mõni hanketingimus oleks sõnastatud viisil, mis piirab riigihanke üldisi põhimõtteid kasutada efektiivsemalt ära konkurentsi ja säästa hankija rahalisi vahendeid (vt Tallinna Ringkonnakohus 3-20-2380 p 22). Kui Vaidlustaja lahendusel on puudujääke, siis oli Hankija AD p-i 6.4.3 kohaselt ette näinud 10 punkti. 15 punkti saamine eeldas, et *Pakkuja lähenemine vastab komisjoni hinnangul tellija ootustele või ületab ootusi, hindajad on üksmeelselt veendunud, et esitletud teema on professionaalselt kaetud.*

7. Vaidlustusmenetluse Kolmanda isikuna kaasatud **WENTURE OÜ** vaidleb esitatud vaidlustusele vastu.

Pakkumuste hindamine ja punktide andmine toimub Hankija vastutusel ja Kolmas isik usaldab Hankija pädevust

---

²¹ See, mida pakkumuses (tabelis) ei ole, ei saa olla Vaidlustaja ärisaladus.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Vastavustingimuste p-ide 5 ja 6 kohaselt tuli pakkumuses esitada järgnev:

Projektiplaan

5. Täiendav selgitus

Pakkuja peab esitama projektiplaani, mis on koostatud lähtudes riigihanke alusdokumentidest. Projektiplaanis peab olema kajastatud vähemalt ajakava ja tegevuste kirjeldus, projekti- ja kvaliteedi juhtimine, meeskonna töökorraldus ja rollide jaotus, riskide kaardistamine ja nende maandamine. Esitatud projektiplaan on pakkumuse hindamise aluseks. Pakkumuste hindamismetoodika on kirjeldatud riigihanke alusdokumendi punktis 6. Esitav pakkumus on siduv ja liidetakse eduka pakkumuse korral sõlmitava hankelepingu lahutamatuks osaks ning projektiplaanis esitatu tuleb realiseerida (vajadusel arvestada tellija ettepanekutega).

6. Pakkuja nägemus süsteemilahendusest ning kasutajaliidese disaini visioon

Täiendav selgitus

Pakkuja peab esitama oma nägemuse süsteemilahendusest ning kasutajaliidese disaini visiooni, mis on koostatud lähtudes riigihanke alusdokumentidest. Pakkuja nägemus süsteemilahendusest on vabas vormis lühike kirjeldus süsteemilahendusest. Selle kirjelduse mõte on demonstreerida pakkuja arusaamist ülesandest ning nägemust rakenduse lahendusest. Kasutajaliidese disaini visioon on kasutajaliidese UX/UI disaini rakenduse avakuvale koos navigatsiooniga lähtuvalt süsteemi kirjeldusest ning Veera disainisüsteemist (visioon esitada rakenduse avakuva eskiisina, millel näha põhielemendid ning navigatsioon). Eesmärk on demonstreerida pakkuja nägemust Veera disainisüsteemi kasutamisest kirjeldatud rakenduse kasutajaliidese disainimiseks ning kasutajamugava keskkonna loomisel. Mõlemal kirjeldatud puhul on tegemist esialgse nägemusega ning hankija saab aru, et töö käigus võivad lahendused muutuda. Eesmärk on aru saada pakkuja ideest visuaalse süsteemi funktsionaalsest rakendusest - milviisil töövahendi plaanitud funktsionaalsus disainisüsteemi raames võiks saada kujundatud - erinevad elemendid, navigatsioon, ülevaatlikkus, intuiitivsus, leitavus, loogilisus, skaleeritavus, jms. Esitatud nägemus süsteemilahendusest ja kasutajaliidese disaini visioon on pakkumuse hindamise aluseks. Pakkumuste hindamismetoodika on kirjeldatud riigihanke alusdokumendi punktis 6.

Vaidlustaja pakkumusest nähtuvalt on vastavustingimuse 5 täitmiseks esitatud dokument pakkumuses *5_1_Bitweb_projektiplaan.pdf* (Vaidlustaja nimetatud Projektiplaan, Hankija nimetatud „Tehniline pakkumus“, mille osaks on projektiplaan lk-del 7-9, edaspidi Projektiplaan) ja vastavustingimuse 6 täitmiseks *6_1_Bitweb_nägemus ja visioon.pdf* ja *6_2_Bitweb_nägemus ja visioon.pdf* (edaspidi koos Visioon).

AD p-ist 6.3 nähtuvalt on Hankija kehtestanud pakkumuste võrdlemiseks ja hindamiseks mh Projektiplaani kriteeriumi ja Nägemuse kriteeriumi ning ei saa olla vaidlust, et nimetatud hindamiskriteeriumide kohaldamiseks pidi Hankija hindama Vaidlustaja poolt pakkumuses esitatud dokumentide Projektiplaan ja Visioon sisu, mille esitamise fakti minimaalselt nõutavas mahus oli Hankija kohustatud kontrollima pakkumuse vastavaks tunnistamiseks.

9. Vaidlustuskomisjon võib vaidlustuse rahuldada vaid juhul, kui Hankija on pakkumuste hindamisel tegutsenud õigusvastaselt (RHS § 117 lg 1 kohustab Hankijat hindama vastavaks tunnistatud pakkumusi vastavalt RHAD-is nimetatud pakkumuste hindamise kriteeriumidele antud suhtelisele osakaalule ja tunnistama edukaks hindamise kriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaima pakkumuse).

Vaidlustuse kohaselt on Hankija otsus õigusvastane põhjusel, et Vaidlustaja hinnangul on Hankija tema pakkumust ebaõigesti hinnanud – Vaidlustaja väitel vastab tema pakkumus nii Projektiplaani kui ka Nägemuse kriteeriumi kohta AD p-ist 6.4.2 sätestatud maksimaalsete punktide kirjeldusele, mistõttu tuleks Vaidlustaja pakkumusele need maksimaalsed punktid ka

omistada. Kuna Kolmanda isiku pakkumusele hindepunktide (93,13) omistamises vaidlust ei ole ja Vaidlustaja pakkumusele omistati 85 punkti, siis Vaidlustaja pakkumus võiks saada teistsugusel hindamisel Kolmanda isiku pakkumuse ees edukaks juhul, kui Hankija on valesti hinnanud Vaidlustaja pakkumust Projektiplaani kriteeriumi Alakriteeriumi 1 alusel (saamata jäänud punktide arv 15) või samaaegselt nii Projektiplaani Alakriteeriumi 2 kui ka Nägemuse kriteeriumi alusel (saamata jäänud punktide arv 5+5).

Oluline on märkida, et kõik vaidlusalused hindamiskriteeriumid (ja nende alakriteeriumid) on oma olemuselt subjektiivsed hindamise kriteeriumid ja seda, et hindamisel ei saa subjektiivsust kunagi täielikult välistada, on möönnud ka Riigikohus otsuse nr 3-20-1198 p-is 18. Antud juhul ei ole Hankija soovinudki seda teha ning Vaidlustaja pidi sellest enne pakkumuse esitamist RHAD-ist ka aru saama. Vaidlustuskomisjon saab hinnanguliste hindamise kriteeriumide kohaldamisel kontrollida seda, kas hindamine toimus RHAD-is teatavaks tehtud hindamise kriteeriumide kohaselt ja kas Hankija põhjendustest nähtuvalt on hindepunktide omistamine (omistamata jätmine) pakkumusele põhjendatud.

10. Vaidlustuskomisjon ei jaga Vaidlustaja põhimõttelist seisukohta, et mõlema vaidlusaluse hindamiskriteeriumi korral on maksimaalsete hindepunktide andmise koosseis sisuliselt täidetud. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et sellist seisukohta saaks Vaidlustaja avaldada vaid olukorras, kus olemas oleks objektiivselt punktide arv, mida pakkumus peaks kindlasti saama ja millisel juhul hindamiskriteeriumis kirjeldatud koosseisu täitmine ei sõltu Hankija (äärmiselt) subjektiivsest hinnangust Vaidlustaja pakkumuses esitatule. Antud juhul see nii ei ole.

10.1. Projektiplaani kriteerium

10.1.1. AD p-i 6.6 teises lauses on sätestatud, et *Kui mõni kriteeriumi väärtuspunktide kirjelduses märgitud alakriteerium on nõutud ulatuses täitmata, hinnatakse pakkumust ühe taseme võrra madalama alakriteeriumi väärtuspunktidega*. Sellest tulenevalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Projektiplaani kriteeriumi tuleb vaidlustatud osas mõista nii, et madalamate hindepunktide andmist põhjendab juba asjaolu, et maksimaalsete hindepunktide andmine ei ole võimalik.

10.1.2. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Projektiplaani kriteeriumi maksimumpunktide saamise üks eeldus on nii Alakriteeriumi 1 kui ka 2 osas, et pakkuja on hinnatavat tegevust kirjeldanud Hankija vaatevinklist väga hästi / maksimaalselt / üle ootuste hästi / Hankija ootusi ületades, sh on Alakriteeriumi 1 juures märgitud, et välja on pakutud *tegevusi, mis hankija hinnangul on vajalikud, kuid mida pole osatud hankijapoolt ette näha* [---]. Märkimisväärne on, et isegi kui Vaidlustaja teadis pakkumust esitades kindlalt, kuidas väga hea või maksimaalselt hea kirjeldusega Projektiplaani esitada või millega esitatavas Projektiplaanis Hankija ootusi ületada, mis on ebatõenäoline, siis vaidlustuses ei ole Vaidlustaja märkinud midagi sellist, mis Vaidlustaja arvates pidanuks kahtlusteta ja ilmselgelt Hankija ootusi projektiplaani kirjeldusele väga hästi täitma või neid ootusi ületama. Seega ei ole vaidlustusest vaidlustuskomisjonile äratuntav, millise põhjendusega on Vaidlustaja positsioonil, et Projektiplaani kriteeriumis pidi Hankija andma tema pakkumusele mõlema alakriteeriumi osas maksimumpunktid. Vastupidi - Hankija on vaidlustusmenetluses vaidlustuskomisjonile arusaadavalt selgitanud ja kinnitanud, et Vaidlustaja Projektiplaani Hankija eesmäärke/ootusi hinnatavas osas ei täitnud, rääkimata ületamisest, ja Vaidlustaja ei ole ka faktiliselt tõendanud, et ikkagi väga hästi täitis ja isegi ületas (mis vaidlustuskomisjoni arvates on hindamiskriteeriumi äärmist subjektiivsust silmas pidades Vaidlustaja jaoks ka võimatu ülesanne). Isegi kui Vaidlustaja Projektiplaanis on välja toodud minimaalne vajalik ja RHAD-is nõutud info, ei tähenda see, et Hankija peaks ainuüksi seetõttu andma pakkumusele maksimaalsed punktid (Halduskohtu otsus haldusajal 3-24-3072, p 103).

10.1.3. AD p-is 6.4.2 esitatud projektiplaani hindamise meetodikast pidid pakkujad aru saama, et olukorras, kus pakkumuses esitatud projektiplaani ei paku Hankijale (Hankija arvates) maksimaalset väärtust (ei ole väga hea) ega ületa Hankija ootusi, pakkumusele selle hindamiskriteeriumi Alakriteeriumide 1 ega 2 alusel maksimaalseid punkte ei omistata. Kuna antud juhul ei ole mis tahes alust väita, et Vaidlustaja esitatud Projektiplaani oleks minimaalsest vastavusest RHAD-ile kuidagi parem või pakuks selgelt äratuntavalt nn ettenägematut lisaväärtust Hankijale (ületas Hankija ootusi), siis puudub alus ka väita, et Hankija on jätnud Projektiplaani kriteeriumi Alakriteeriumide 1 ja 2 alusel Vaidlustaja pakkumusele maksimaalsed punktid andmata põhjendamatult ja vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ning AD p-iga 6.4.2.

Kokkuvõtlikult leiab vaidlustuskomisjon, et vaidlustus tuleb jätta rahuldamata juba ainuüksi põhjusel, et Hankija on vaidlustusmenetluses selgelt väljendanud seisukohta, et Vaidlustaja Projektiplaani ei ole Hankija hinnangul väga hea ega paku Hankijale *midagi, mida pole osatud hankijapoolt ette näha ega ületa hankija ootusi*, st maksimumpunktide andmata jätmise (ja madalamate punktidega hindamine) vastab iseenesest AD p-ile 6.6. Alakriteeriumide 1 või 2 alusel maksimumpunkte saamata Vaidlustaja pakkumus pakkumuste hindamisel Kolmanda isiku pakkumuse ees edukaks osutada ei saa (vt p 9). Tõsi – Hankija otsusest ei nähtu, et Hankija oleks Projektiplaani hindamisel eraldi hinnanud oma ootuste ületamist, kuid see ei ole antud juhul hindamisotsuse sisuline motiveerimisviga ja on kooskõlas Riigikohtu otsuse 3-20-1198 p-iga 21 ka vaidlustusmenetluses esitatud selgitustega täpsustav.

10.1.4. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Projektiplaani kriteeriumi eest Vaidlustaja pakkumusele omistatud hindepunktid on ka piisavalt põhjendatud.

10.1.4.1. Alakriteerium 1

10.1.4.1.1. Projektiplaani kriteeriumi eest on Vaidlustaja pakkumus Alakriteeriumis 1 saanud 10 punkti, kusjuures AD p-i 6.4.2 kohaselt omistatakse 10 punkti projektiplaani, kui: *Projektiplaanis märgitud tegevused on rahuldaval määral läbi mõeldud ja kirjeldatud ning rahuldaval määral kooskõlas lähteülesandes toodud tingimustega ja eesmärkide täitmisega. Projektiplaanis on rahuldaval määral kaetud süsteemianalüüsi teostamiseks vajalikud tegevused. Projektiplaanis ei ole välja pakutud projekti edukat teostamist toetavaid tegevusi. Pakkujat pole hankija vajadusi lõpuni mõistnud. Ajakavas esineb ebatäpsusi (planeeritud ajakavas on ebakõlasid, kus mõne tegevuse jaoks on planeeritud põhjendamatult kas väga pikk või väga lühike periood), mis on põhimõttelised ajakava sobivuse osas.*

Seega on Hankija õigustatud omistama pakkumusele Alakriteeriumi 1 alusel 10 punkti kui:

- Projektiplaanis ei ole välja pakutud projekti edukat teostamist toetavaid tegevusi;
- pakkujat pole hankija vajadusi lõpuni mõistnud;
- ajakavas esineb ebatäpsusi.

AD-st ei nähtu, et koosseisu täitmiseks peaks Hankijal olema pakkumuse kohta rohkem kui üks asjakohane etteheide.

Hankija on Vaidlustaja pakkumusele (Projektiplaani) teinud kaks etteheidet:

- *kirjeldatud koostöö tellijaga on puudulik, hetkel ei kajastu projektiplaanis tellijat kaasatud osapoolena, kohtades kus see on kindlasti vaja;*
- *tellijat jaoks [on] küsitav planeeritud töötundide maht ([ärisaladus] planeeritud maht on suurem, kui sarnaste projektide puhul varasemalt on tehtud).*

10.1.4.1.2. Koostöö tellijaga

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankijal oli RHAD-ist tulenevalt õigus ja kohustus hinnata pakkumustes esitatud Projektiplaani ja Hankija ei pidanud selleks RHAD-is üles lugema kõiki asjaolusid, mis võiksid Projektiplaanis esitatud tegevuste läbimõeldust (või selle hinnangulist hindamist Hankija poolt) kuidagi mõjutada. Antud juhul ei saa vaidlustuskomisjoni arvates olla sisulist vaidlust selles, et lähteülesandes toodud tingimuste ja

eesmärkide täitmiseks on koostöö Hankijaga (tellijaga) vajalik, millest järeldub, et ka puudulik koostöö Hankijaga (tellijaga) on Projektiplaani hindamisel ette heidetav. Hankija on näitlikustanud etteheidet puudulikust koostööst konkreetse viitega Projektiplaani lk-1 9 nimetatud ühes, so tööde 3., etapis.

Vaidlustuskomisjon, tutvunud Vaidlustaja Projektiplaani, on seisukohal, et Vaidlustaja väide, et *tellijat on kaasatud ulatuslikult*, on ülepaisutatud.

Vaidlustuskomisjonile äratuntavalt on koostööd tellijaga kirjeldatud:

- Projektiplaani lk-1 4 alajaotises: [ärisaladus];

- Projektiplaani lk-1 5 alajaotises: [ärisaladus] ja alajaotises: [ärisaladus].

Lisaks on Projektiplaani lk-1 6 märges kohtumise kokkuleppimise kohta Hankijaga ja lk-1 7 märges sisendi või lähteandmete ootamise kohta Hankijalt [---].

Isegi kui kogu Projektiplaani tuleb vaadelda kogumis ja mitte eristada sellest kitsast dokumenti pealkirjaga *Projektiplaani*, kus on kajastatud tööde suured etapid (lk-d 7-10) ja mille kohta Vaidlustaja on öelnud, et *Projektiplaani lk-del 7-10 esitatud tabel ei ole mõeldud kirjeldama tellija kaasatust*, on vaidlustuskomisjon seisukohal, et tellija kaasamine on Projektiplaanis kirjeldatud väikeses detailsuses ja üldsõnaliselt, Vaidlustaja esitatud konkreetse ajakavaga seostamata, mida Hankija võis oma hinnangus pidada ka puudulikuks, ning täidab selliselt 10 punkti omistamise tingimused: *tegevused on rahuldaval määral läbi mõeldud ja kirjeldatud* [---]. Seega Hankija ei ole 10 punkti omistamisel Vaidlustaja Projektiplaani faktiliselt eksinud hinnangus, et *kirjeldatud koostöö tellijaga on puudulik*.

See, et Hankija jaoks on ka *küsitav planeeritud töötundide maht*, ei vaja antud juhul asja lahendamiseks hindamist, kuna 10 punkti omistamine Vaidlustaja Projektiplaani on põhjendatud juba ühe etteheite asjakohasuse korral.

10.1.4.2. Alakriteerium 2

Projektiplaani kriteeriumi eest on Vaidlustaja pakkumus Alakriteeriumis 2 saanud 5 punkti, kusjuures AD p-i 6.4.2 kohaselt omistatakse 5 punkti projektiplaani, kui:

Tervikliku projekti- ja kvaliteedijuhtimise kirjeldus tagab tegevuste sujuva ja tõrgeteta korralduse vaid osaliselt. Meeskonna töökorraldus on tavapärase. Koostöömudel Hankijaga on üldiselt läbi mõeldud ja kirjeldatud.

Hankija on Vaidlustaja pakkumusele esitanud etteheite, et *projektijuhtimise kirjeldus on väga üldine, märgitud on et projektijuhti kaasatakse vastavalt vajadusele ning tekib küsimus, kes on vastutava pakkuja poolse meeskonnatöö koordineerimise ja juhtimise eest.*

Ei saa olla vaidlust, et Hankija on soovinud Alakriteeriumi 1 alusel hinnata mh projektijuhtimise kirjeldust. See, et *projektijuhi ülesanne on juba selle rolli olemusest tulenevalt meeskonnatöö koordineerimine ja juhtimine* nagu väidab Vaidlustaja ei muuda fakti, et pakkumuse hindamiseks tuli esitada *tervikliku projektijuhtimise kirjeldus*, mis tagab lähteülesandes toodud eesmärkide maksimaalselt hea täitmise [---]. Asjaolu, et Vaidlustaja arvates pidanuks Hankija projektijuhi rollist ise tuletama sisuliselt projektijuhtimise kirjelduse, näitab juba iseenesest Hankija väite, et *projektijuhtimise kirjeldus on väga üldine*, õigsust. Vaidlustuskomisjon, tutvudes Vaidlustaja Projektiplaanis esitatud projektijuhtimise kirjeldusega, sh projektijuhi kaasatuse kirjeldusega selles, mõõnab, et isegi kui projektijuhi ülesanded on või peaksid olema üldjoontes Projektiplaani mõistetavad, ei ole Hankija faktiliselt eksinud väites, et *projektijuhtimise kirjeldus on [Projektiplaanis] väga üldine*. Küll aga saab *meeskonna töökorraldust pidada tavapäraseks*, millisel juhul omistatakse Projektiplaani 10 punkti, ja Hankija ongi seda teinud. Vaidlustuskomisjon kordab siinkohal ka p-is 10.1.2 märgitud, et sellise üldistustasemega projektijuhtimise kirjeldust ei olnud Hankijal põhjust pidada Hankija ootusi ületavaks.

10.1.4.3. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei ole teinud Vaidlustaja Projektiplaani hindamisel hindamisviga väites, et Vaidlustaja pakkumuse puhul on täidetud RHAD-is sätestatud 10 punkti omistamise koosseis Alakriteeriumi 1 ja 5 punkti omistamise koosseis Alakriteeriumi 2 osas. Võimalik viga Nägemuse kriteeriumi kohaldamisel

ei viiks Vaidlustaja pakkumust punktidele Kolmanda isiku pakkumuse ette, mistõttu asja lahendamiseks ei ole nende asjaolude hindamine enam sisuliselt vajalik (kui osa väiteid ei saa mõjutada vaidluse lõpptulemust, siis on need ebaolulised ning nende suhtes ei pea võtma ammendavat seisukohta (Riigikohtu otsus asjas nr 3-20-1198, p 26)).

Seega kuna vaidlustuskomisjon ei tuvastanud viga Vaidlustaja pakkumuse hindamises, on Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks kooskõlas RHS § 117 lg-ga 1, aga ka RHS § 3 p-iga 1, ja selle kehtetuks tunnistamiseks alus puudub.

11. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Kolmas isik osales vaidlustusmenetluses Hankija poolel, mistõttu on tal õigus kulude hüvitamisele Hankijaga samade reeglite alusel, kuid ka Kolmas isik ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk